YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

4 päivänä maaliskuuta 1999 *

Asiassa C-119/97 P,

Union française de l'express (Ufex), entiseltä nimeltään Syndicat français de l'express international (SFEI), ranskalainen toimialajärjestö, kotipaikka Roissy-en-France (Ranska),

DHL International, Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Roissy-en-France,

Service CRIE, Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Pariisi,

edustajinaan asianajaja Eric Morgan de Rivery, Pariisi, ja asianajaja Jacques Derenne, Bryssel ja Pariisi, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Alex Schmitt, 7 Val Sainte-Croix,

valittajina,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jossa valittajat vaativat muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (kolmas jaosto) asiassa T-77/95, SFEI ym. vastaan komissio, 15.1.1997 antaman tuomion (Kok. 1997, s. II-1) kumoamista,

vastapuolena ja muuna osapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Richard Lyal ja Fabiola Mascardi, avustajanaan asianajaja Jean-Yves Art, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

May Courier, Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Pariisi,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, D. A. O. Edward ja M. Wathelet (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 2.4.1998 pidetyssä istunnossa esittämät lausumat,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.5.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Union française de l'express (Ufex), entiseltä nimeltään Syndicat français de l'express international (jäljempänä SFEI), DHL International ja Service CRIE ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 22.3.1997 jättämällään valituksella hakeneet muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-77/95, SFEI ym. vastaan komissio, 15.1.1997 antamaan tuomioon (Kok. 1997, s. II-1; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen, jossa sitä vaadittiin kumoamaan 30.12.1994 tehty komission päätös, jolla niiden EY:n perustamissopimuksen 86 artiklaan perustunut kantelu oli hylätty (jäljempänä riidanalainen päätös).

2 SFEI, DHL International, Service CRIE ja May Courier tekivät 21.12.1990 komissiolle kantelun, jossa vaadittiin erityisesti sen toteamista, että Ranskan posti oli rikkonut perustamissopimuksen 86 artiklaa.

3 Perustamissopimuksen 86 artiklan osalta tämä kantelu koski sitä logistista ja kaupallista apua, jota Ranskan postin väitettiin antaneen kansainvälisiä pikakuriiripalveluja tarjoavalle tytäryhtiölleen Société française de messageries internationalesille, josta vuonna 1992 tuli GDEW France (jäljempänä SFMI). Kantelun mukaan Ranskan posti väärinkäytti asemaansa antaessaan SFMI:n käyttää infrastruktuuriaan poikkeuksellisen edullisin ehdoin; tämän tarkoituksena oli Ranskan postin määräävän markkina-aseman laajentaminen postin peruspalveluista niitä lähellä oleviin kansainvälisiin kuriiripalveluihin.

4 Komissio ilmoitti 10.3.1992 päivätyllä kirjeellä kantelijoille näiden kantelun hylkäämisestä.

5 SFEI, DHL International, Service CRIE ja May Courier nostivat tästä päätöksestä kumoamiskanteen, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti 30.11.1992 antamallaan määräyksellä tutkimatta (asia T-36/92, SFEI ym. v. komissio, Kok. 1992, s. II-2479). Valituksen johdosta yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin kumosi tämän määräyksen asiassa C-39/93 P, SFEI ym. vastaan komissio, 16.6.1994 antamallaan tuomiolla (Kok. 1994, s. I-2681), jolla asia palautettiin takaisin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

6 Kirjeellä, joka oli päivätty 4.8.1994, komissio peruutti päätöksen, joka oli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn oikeudenkäynnin kohteena. Tämän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi asiassa T-36/92, SFEI ym. vastaan komissio, 3.10.1994 antamassaan määräyksessä (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa) lausunnon antamisen asiasta raukeavan.

7 SFEI kehotti 29.8.1994 EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisesti komissiota toimenpiteisiin asiassa.

8 Komissio lähetti 28.10.1994 SFEI:lle neuvoston asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun komission asetuksen N:o 99/63/ETY (EYVL 1963, 127, s. 2268) 6 artiklan mukaisesti kirjeen, jossa se ilmoitti aikovansa hylätä kantelun.

9 Saatuaan SFEI:n huomautukset komissio teki riidanalaisen päätöksen, joka kuuluu seuraavasti:

"Komissio viittaa kanteluunne, joka jätettiin osastollemme 21.12.1990 ja johon oli liitetty jäljennös erillisestä, Ranskan kilpailuneuvostolle 20.12.1990 tehdystä kantelusta. Nämä kaksi kantelua koskivat Ranskan postihallinnon kansainvälisiä pikapalveluita.

Komissiosta lähetettiin Teille 28.10.1994 asetuksen N:o 99/63 6 artiklan perusteella kirje, jossa todettiin, että asian tutkinnassa saatujen tietojen perusteella ei ole katsottu voitavan ryhtyä toivottuihin jatkotoimiin perustamissopimuksen 86 artiklaa koskevan kantelunne suhteen; tässä kirjeessä Teitä pyydettiin myös esittämään huomautuksenne asiasta.

Viime marraskuun 28 päivänä antamissanne huomautuksissa pitäydyitte kannassanne Ranskan postin ja SFEI:n määräävän aseman väärinkäytöstä.

Otettuaan huomioon esittämänne huomautukset komissio ilmoittaa Teille tällä kirjeellä lopullisesta päätöksestään 21.12.1990 tehdystä kantelustanne, joka koski 86 artiklan mukaisen menettelyn aloittamista.

Komissio katsoo viime lokakuun 28 päivänä päivätyssä kirjeessä yksityiskohtaisesti selvitettyjen syiden vuoksi, ettei tässä asiassa ollut riittävästi sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat kilpailusääntöjä rikotun väitetyllä tavalla ja joiden perusteella hakemuksenne suhteen voitaisiin ryhtyä toivomiinne jatkotoimiin. Tältä osin viime marraskuun 28 päivänä antamanne huomautukset eivät sisällä yhtään sellaista uutta seikkaa, jonka vuoksi komissio voisi muuttaa tätä johtopäätöstä, joka perustuu jäljempänä esitettäviin syihin.

Yhtäältä yhteismarkkinoiden postipalveluja koskevassa vihreässä kirjassa sekä yhteisön postipalvelujen kehittämisestä laadituissa suuntaviivoissa (KOM (93)247 lopull. 2.6.1993) käsitellään muun muassa SFEI:n kantelun keskeisiä ongelmia. Vaikka nämä asiakirjat sisältävät ainoastaan ehdotuksia de lege ferenda, ne on erityisesti otettava huomioon arvioitaessa sitä, käyttääkö komissio rajallisia voimavarojaan tarkoituksenmukaisesti, ja erityisesti sitä, paneutuvatko sen yksiköt valmistelemaan postipalveluja koskevia säädöksiä sen sijaan, että ne selvittäisivät omaaloitteisesti tietoonsa saatettuja väitteitä kilpailusääntöjen rikkomisesta.

Toisaalta asetuksen N:o 4064/89 perusteella tehty tutkinta TNT:n, Ranskan postin ja neljän muun postihallintoyksikön yhdessä perustamassa yrityksessä (GD Net) johti siihen, että komissio julkaisi 2.12.1991 asiassa nro IV/M.102 tekemänsä päätöksen. Tällä 2.12.1991 tehdyllä päätöksellään komissio päätti olla vastustamatta sille ilmoitettua keskittymää katsoen sen yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Päätöksessä tuotiin kuitenkin erityisesti esiin se, että yhteisesti perustetun yrityksen osalta "ehdotettu toimi ei luo tai vahvista määräävää markkina-asemaa, joka voisi merkittävästi rajoittaa kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla".

Tietyt päätöksen keskeiset kohdat koskivat sitä vaikutusta, jota ex-SFMI:n toiminnoilla saattoi olla kilpailun kannalta: SFMI:n yksinoikeus Ranskan postin kaluston käyttämiseen on rajattu sen toimintakenttään ja sen pitäisi päättyä kahden vuoden kuluttua sulautumisesta, jolloin se siten ei enää ole yhteydessä Ranskan postin alihankintaan. Kaikki Ranskan postin SFMI:lle lainmukaisesti myöntämät käyttömahdollisuudet pitäisi tulla vastaavalla tavalla kenen tahansa toisen pikapalveluyrittäjän käyttöön, jonka kanssa Ranskan posti tekee sopimuksen.

Tämä tulos vastaa kaikin tavoin 21.12.1990 esittämiänne ratkaisuehdotuksia. Pyysitte, että jos SFMI päättäisi jatkaa PTT:n palvelujen käyttämistä, se velvoitettaisiin maksamaan niistä hinta, jonka se maksaisi, jos se ostaisi palvelut yksityiseltä yritykseltä; lisäksi pyysitte, että "kaikki tuet ja kaikkinainen syrjintä saadaan päättymään" ja että "SFMI mukauttaa hintansa Ranskan postin tarjoamien palvelujen todellisen arvon mukaan".

Siten on ilmeistä, että kansainvälisten pikapalvelujen nykyistä ja vastaista kilpailua koskevat ongelmat on asianmukaisesti ratkaistu niillä toimenpiteillä, jotka komissio on tähän mennessä toteuttanut.

Jos katsotte, että Ranskan postille asiassa IV/M.102 asetettuja ehtoja ei ole noudatettu, erityisesti kuljetusten ja mainonnan suhteen, Teidän on siinä tapauksessa esitettävä — mahdollisuuksien mukaan — todisteet tästä ja mahdollisesti tehtävä kantelu asetuksen N:o 17/62 3 artiklan 2 kohdan perusteella. Kuitenkin niiden esittämienne virkkeiden tueksi, joissa todetaan "että nykyisin SFMI:n hinnat (ilman mahdollisia hyvityksiä) jäävät olennaisesti alle SFEI:n jäsenten hintojen" (28.11.

päivätyn kirjeenne s. 3) ja että "Chronopost käyttää postilaitoksen kuorma-autoja mainonnassa" (kirjeeseenne liitetty asiakirja), olisi esitettävä tosiseikkoja, jotka oikeuttaisivat komission yksiköt aloittamaan tutkinnan.

Komission toiminnan, joka perustuu perustamissopimuksen 86 artiklaan, tarkoituksena on pitää yllä tosiasiallista kilpailua sisämarkkinoilla. Yhteisön kansainvälisten pikapalvelujen markkinoiden osalta olisi tässä edellä selvitetyn merkittävän kehityksen vuoksi ollut tarpeen toimittaa uusia tietoja 86 artiklan mahdollisista rikkomisista, jotta komission tutkinta mainittujen toimintojen osalta olisi perusteltu.

Toisaalta komissio katsoo, ettei se ole velvollinen tutkimaan kilpailusääntöjen mahdollisia aiemmin tapahtuneita rikkomisia, jos tällaisen tutkinnan ainoana tarkoituksena tai vaikutuksena on edistää asianosaisten omia etuja. Komissio ei näe etua siinä, että aloitettaisiin tällainen tutkimus perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella.

Edellä mainituista syistä ilmoitan Teille, että kantelunne on hylätty."

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kanne

10 SFEI, DHL International, Service CRIE ja May Courier nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 6.3.1995 jättämällään kannekirjelmällä kumoamiskanteen, jossa ne vetosivat erityisesti seuraaviin perusteisiin: perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomiseen, yhteisön edun käsitteeseen sekä hyvän hallinnon, yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatteisiin. Lisäksi ne väittivät, että komissio oli käyttänyt harkintavaltaansa väärin.

11 Ensinnäkin ne vetosivat siihen, että komissio oli rikkonut perustamissopimuksen 86 artiklaa nojautuessaan yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1, oikaisu EYVL 1990, L 257, s. 13) perusteella tehtyyn päätökseen, vaikka sen käsiteltäviksi saatettujen tosiasioiden arviointiperusteet vaihtelevat siitä riippuen, onko asiaan sovellettava 86 artiklaa vai tätä asetusta.

12 Toiseksi silloiset kantajat vetosivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa siihen, että komissio ei ollut noudattanut niitä oikeussääntöjä, jotka koskevat kantelun kohteena olevaan asiaan liittyvän yhteisön edun arviointia. Komissio ei ensinnäkään ollut ottanut huomioon niitä vaatimuksia, joita oikeuskäytännössä on asetettu mahdollisuudelle hylätä kantelu yhteisön edun puuttumisen vuoksi (asia T-24/90, Automec v. komissio, tuomio 18.9.1992, Kok. 1992, s. II-2223, 86 kohta; jäljempänä Automec II -tuomio); nämä vaatimukset ovat tapahtuneeksi väitetyn kilpailusääntöjen rikkomisen merkitys yhteismarkkinoiden toiminnalle ja se todennäköisyys, jolla tällainen rikkominen voidaan todistaa, sekä asian selvittämiseksi tarpeellisten tutkintatoimenpiteiden laajuus. Toisekseen komissio ei ollut selvittänyt, miten se saattoi olla varma siitä, että kilpailusääntöjen vastaisista menettelytavoista oli luovuttu.

13 Kolmanneksi kantajat vetosivat siihen, että hyvän hallinnon ja syrjintäkiellon periaatteita oli loukattu.

14 Hyvän hallinnon periaatteen osalta kantajat vetosivat siihen, että komissio ei ollut ottanut huomioon erään tilintarkastustoimiston laatimaa liiketaloudellista selvitystä, joka oli niiden tekemän kantelun liitteenä.

15 Syrjintäkiellon periaatetta puolestaan oli loukattu sillä, että komission päätös hylätä kantelu oli perustunut siihen, että kysymyksen ollessa ainoastaan jo tapahtuneista kilpailusääntöjen rikkomisista asian tutkiminen olisi edistänyt ainoastaan kantelijoiden omia etuja. Tällainen perustelu oli ristiriidassa useiden aiempien komission päätösten kanssa.

16 Neljänneksi kantajat väittivät, että komissio oli käyttänyt harkintavaltaansa väärin. Tältä osin ne huomauttivat, että kulloisessakin komissiossa kilpailuasioista vastanneiden jäsenten lausunnot ovat ilmentäneet komission kaksinaista asennetta: julkisesti on annettu vaikutelma kilpailusääntöjen noudattamisen edellyttämisestä postialalla, vaikka todellisuudessa on annettu myöten eräiden jäsenvaltioiden ja postihallintoyksiköiden painostukselle.

17 Tämän väitteensä tueksi kantajat pyysivät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta määräämään esitettäväksi komission jäsenen Sir Leon Brittanin 1.6.1995 päiväämän ja komission puheenjohtajalle lähettämän kirjeen, josta niiden mukaan ilmeni, että komissio oli päättänyt olla jatkamatta kilpailusääntöjen rikkomista koskeneen kantelun tutkintaa sen vuoksi, että se piti parempana sitä, että neuvosto hyväksyisi erityisen politiikan postialalla noudatettavaksi.

Valituksenalainen tuomio

18 Valituksenalaisessa tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomista koskevan perusteen, koska kantelun hylkääminen oli perustunut ainoastaan siihen, että yhteisöllä ei ollut riittävää etua kyseisessä asiassa (34 ja 36 kohta). Tältä osin tuomiossa todetaan, että vaikka ainoa

nimenomainen viittaus yhteisön etuun on riidanalaisen päätöksen viimeistä edellisessä kappaleessa (31 kohta), tämä kappale on erottamaton osa muuta päätöstekstiä, joten koko riidanalaisessa päätöksessä kysymys on sen arvioimisesta, onko komission tarkoituksenmukaista puuttua asiaan alalla, jossa se on jo antanut ratkaisun (32 kohta).

19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korosti komission todenneen päätöksensä alussa, että postipalvelusektorista oli tehty kokonaiserittely, kun postipalveluista oli laadittu niin sanottu vihreä kirja ja kun yhteisön postipalvelujen kehittämisestä oli vahvistettu suuntaviivat; näitä koskevat tiedonannot julkaistiin 11.6.1992 ja 2.6.1993. Tämän jälkeen komissio totesi tutkineensa ja ratkaisseensa perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella ilmoitetut kansainvälisiä kuriiripalveluja koskevat rikkomiset päätöksessä GD Net. Lopuksi komissio korosti vielä sitä, että kantelijat eivät olleet osoittaneet kilpailusääntöjä edelleen rikottavan ja että sen ei pitäisi käsitellä jo tapahtuneita rikkomisia pelkästään asianosaisten oman edun vuoksi (32 kohta).

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi lisäksi, että riidanalainen päätös olisi mieltä vailla, jos sen olisi katsottava olevan perustamissopimuksen 86 artiklaan perustuvaa oikeudellista arviointia. Päätöksestä näet puuttui niin maantieteellisten kuin aineellistenkin relevanttien markkinoiden määrittely ja arviointi Ranskan postin asemasta näillä markkinoilla sekä menettelytapojen luokittelu perustamissopimuksen 86 artiklan kannalta (33 kohta).

21 Toisesta perusteesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensinnäkin, että yhteisön edun arvioimiseksi komissio voi käyttää muitakin merkityksellisiä näkökohtia kuin vain niitä, joita on lueteltu aiemmissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioissa. Kuten Automec II -tuomiosta ilmenee, tämä arviointi perustuu välttämättä kunkin yksittäisen asian ominaispiirteiden tutkintaan, mitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valvoo (46 kohta).

22 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että komissio voi perustellusti päättää, ettei ole tarkoituksenmukaista ryhtyä jatkotoimiin sellaisia menettelytapoja koskevan kantelun johdosta, joista sittemmin on luovuttu. Asian tutkintaa ja tapahtuneiden kilpailusääntöjen rikkomisen toteamista ei tehtäisi enää vääristymättömän kilpailun varmistamiseksi yhteismarkkinoilla, joten tämä tutkinta ja rikkomisen toteaminen ei vastaisi komissiolle perustamissopimuksessa osoitettua tehtävää. Tällaisen menettelyn keskeinen tarkoitus olisi helpottaa kantelijoita osoittamaan kansallisissa tuomioistuimissa tuottamuksen olemassaolo vahingonkorvauksen saamiseksi. Näin on sitäkin suuremmalla syyllä silloin, kun menettelytavoista on — kuten esillä olevassa asiassa — luovuttu komission toimenpiteiden vuoksi (57 ja 58 kohta).

23 Kolmanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki sitä, oliko komissio voinut perustellusti katsoa, että esillä olevassa asiassa kantelussa ilmoitetuista menettelytavoista oli luovuttu päätöksen GD Net johdosta (61 kohta).

24 Tältä osin tuomiossa todetaan aluksi, että päätöksessä GD Net komissio huomautti, että yhteisön kilpailusääntöjen mukaisesti komissiolle ilmoitetuissa sopimuksissa oli lauseke, jonka mukaan osakkuusyhtiön postihallinnolle tuottamasta alihankintapalvelusta maksettiin tavanomaisin liiketaloudellisin edellytyksin. Kuitenkin komissio totesi, että päätöksentekopäivään mennessä postihallintoyksiköt eivät olleet ottaneet käyttöön menetelmiä, joiden avulla kunkin tuotetun palvelun kustannus olisi voitu täsmällisesti laskea, joten kilpailun vääristyminen ei ollut poissuljettua. Komissio arvioi, ettei postihallintoyksiköillä ollut mitään taloudellista perustetta tukea osakkuusyhtiötään ristiinsubventoinnilla, koska niiden oma osuus yhteisesti omistetun yhtiön voitosta ei voinut vastata niiden mahdollisesti antamaa subventiota. Lisäksi postihallintoyksiköt, jotka olivat osallisina järjestelyssä, sitoutuivat antamaan samat palvelut samoin edellytyksin kolmansille, elleivät ne kykenisi osoittamaan, etteivät ne ristiinsubventoi (62 kohta).

25 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että päätös GD Net koski erityisesti Ranskan postia, joten tätä sitoivat oikeudellisesti yhteisön kilpailusääntöjen mukaisesti komissiolle ilmoitettujen sopimusten määräykset ja varsinkin määräykset sen osakkuusyhtiöltään alihankintana saamien palvelujen hinnoittelusta ja riidanalaiseen päätökseen liitetyt sitoumukset. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korosti, että keskittymäjärjestelyn vaikutuksesta Ranskan posti oli vetäytynyt kansainvälisten kuriiripalvelujen markkinoilta, joten sille ei ollut jäänyt tälle alalle omia toimintoja, joilla se olisi voinut kiertää annettuja sitoumuksia (64 kohta).

26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki sen johtopäätöksen, että koska Ranskan postia sitoivat edellä mainitut sitoumukset ja komissiolle ilmoitetut sopimukset, komissio saattoi perustellusti katsoa, että sen jälkeen kun keskittymäjärjestely on toteutettu, ja ottaen huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle 18.3.1992 annetut tiedot, näitä sääntöjä oli noudatettu, kun selvitystä niiden rikkomisesta ei ollut esitetty.

27 Neljänneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että vaikka kantajien oikeudenkäynnissä riidanalaisten menettelytapojen jatkumisesta esittämä näyttö osoittikin palveluja tuotettavan alihankintana, niin esitetty näyttö, eli haastemiehen laatima lausunto, jossa vahvistettiin Chronopost-palvelua koskevaa mainosjulistetta käytetyn Ranskan postille kuuluneessa ajoneuvossa, ja maininta kantajien kirjeessä siitä, että "nykyisin SFMI:n hinnat jäävät olennaisesti alle SFEI:n jäsenten hintojen", ei sitä vastoin vahvistanut olettamusta ristiinsubventoinnista (69 kohta).

28 Samaten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että kantajien suullisessa käsittelyssä esittämä näyttö — komission heinäkuussa 1996 tekemä päätös käynnistää EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely niistä

avustuksista, joita Ranskan väitettiin myöntäneen SFMI-Chronopost-yhtiölle (EYVL 1996, C 206, s. 3) — ei riittänyt vahvistamaan väitettä siitä, että riidanalaista päätöstä tehdessään komissiolla olisi ollut riittävät perusteet perustamissopimuksen 86 artiklan mukaisen tutkinnan aloittamiseksi päätöksen GD Net jälkeiseltä ajalta (71 kohta).

29 Päätöksestä GD Net ilmenevästä väitteestä, jonka mukaan postihallintoyksiköillä ei ollut taloudellista perustetta suosia osakkuusyhtiötään ristiinsubventoinnilla, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, ettei tätä väitettä ollut saatettu sen käsiteltäväksi ja että kantajat eivät olleet kirjelmissään riitauttaneet tätä arviota (72 kohta).

30 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi toisen kanneperusteen korostettuaan ensin sitä, että kantajat eivät olleet pystyneet alkuunkaan todistamaan ristiinsubventoinnin jatkumista siten, että tutkinnan aloittaminen olisi ollut perusteltua (73 kohta).

31 Kolmannen kanneperusteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korosti sitä, että riidanalaisessa päätöksessä komissio oli hylännyt kantelun yhteisön edun puuttumisen vuoksi, minkä perusteena oli ollut lähinnä se, että menettelytavoista oli luovuttu päätöksen GD Net johdosta. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, ettei hyvän hallinnon periaatetta voinut loukata sellaisen asiantuntijakertomuksen sivuuttaminen, joka koski aikaa ennen päätöksen GD Net tekemistä (100 kohta).

32 Syrjintäkiellon periaatteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi aluksi, että kantajat eivät olleet osoittaneet, että esillä ollutta tilannetta vastaavassa tilanteessa, jossa menettelytavoista oli luovuttu komission aiemman päätöksen vuoksi, tämä olisi kuitenkin aloittanut jo aiemmin tapahtuneita seikkoja koskevan tutkinnan perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella (102 kohta).

33 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että kantajat eivät voineet perustellusti vedota syrjintään perustamissopimuksen 86 artiklan soveltamisessa, koska päätös perustui ainoastaan yhteisön edun puuttumiseen, mikä tarkoitti, että komissio ei ollut luokitellut väitteitä tämän artiklan perusteella (103 kohta).

34 Neljännestä eli harkintavallan väärinkäyttöä koskeneesta kanneperusteesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että kantajien huomautukset perustuivat Sir Leon Brittanin komission puheenjohtajalle osoittamaan kirjeeseen, jota ei ollut liitetty oikeudenkäyntiasiakirjoihin ja jonka olemassaoloakaan ei ollut millään tavoin toteennäytetty; näin ollen nämä huomautukset olivat vain väitteitä ilman perusteluja, joten ne eivät voineet olla sellaisia seikkoja, joiden nojalla olisi ollut syytä katsoa, että harkintavaltaa oli käytetty väärin (117 kohta).

35 Näistä syistä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi neljännen kanneperusteen.

36 Tämän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja velvoitti kantajat oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen.

Valitus

37 Muutoksenhakunsa tueksi valittajat vetoavat kahteentoista valitusperusteeseen.

38 Ensinnäkin riidanalaista päätöstä on niiden mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa selvitetty vääristyneellä tavalla.

39 Toiseksi valituksessa katsotaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että komissio saattoi perustaa riidanalaisen päätöksensä sellaiseen päätökseen, joka koski toista, eri asianosaisten välistä asiaa, jonka kohde oli osittain erilainen ja jonka oikeudellinen perusta poikkesi riidanalaisen päätöksen oikeudellisesta perustasta.

40 Kolmantena seikkana valituksessa vedotaan toissijaisesti siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen menettely on johtanut ristiriitaisuuteen valituksenalaisen tuomion perusteluissa.

41 Neljänneksi valituksessa katsotaan, että valituksenalaiselta tuomiolta puuttuu oikeudellinen perusta.

42 Viidenneksi valituksessa katsotaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole kyennyt lainmukaisella tavalla päättelemään oikeudenkäyntiasiakirjoista komission voineen pätevästi todeta sen, että kilpailusääntöjen rikkomisesta on luovuttu.

43 Kuudenneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksen mukaan rikkonut niitä oikeussääntöjä, jotka koskevat yhteisön edun arviointia.

44 Seitsemänneksi valituksessa katsotaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut EY:n perustamissopimuksen 86 artiklaa, kun sitä luetaan yhdessä perustamissopimuksen 3 artiklan g alakohdan sekä 89 ja 155 artiklan kanssa.

45 Kahdeksanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksen mukaan loukannut yhdenvertaisen kohtelun, oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita.

46 Yhdeksänneksi valituksessa katsotaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on yhdenvertaisen kohtelun periaatetta koskenutta perustetta arvioidessaan tulkinnut väärin "toisiaan vastaavien tilanteiden" käsitettä.

47 Kymmenenneksi valituksessa katsotaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut hyvän hallinnon periaatetta.

48 Yhdenneksitoista valituksessa katsotaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ottanut kantaa yhteen kantajien keskeisistä väitteistä, joka koski sitä perustetta, jolla komissio hylkäsi kyseisen kantelun.

49 Lopuksi valittajat katsovat vielä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisia virheitä soveltaessaan harkintavallan väärinkäytön käsitettä tutkimatta kaikkia niitä seikkoja, joihin oli vedottu.

Ensimmäinen valitusperuste

50 Ensimmäisen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa valittajat vetoavat siihen, että riidanalaista päätöstä on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa selvitetty vääristyneellä tavalla, koska tuomion mukaan päätöksellä ei ollut kahta erillistä perustetta, nimittäin yhtäältä yhteismarkkinoiden postipalveluja koskevaa vihreää kirjaa ja yhteisön postipalvelujen kehittämisestä laadittuja suuntaviivoja sekä toisaalta päätöstä GD Net.

51 Ensimmäisen valitusperusteen toisessa osassa valittajat vetoavat siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on myös vääristänyt riidanalaista päätöstä lisätessään siihen perustelun "yhteisön edusta", jota siinä ei ollut mainittu.

52 Tältä osin on riittävää todeta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti voinut katsoa, että yhteisön edun puuttuminen oli se pohjavire, johon koko riidanalainen päätös perustui.

53 Läpi päätöksen ilmenee, että komissio on kussakin kohdassa arvioinut sitä, olisiko sille tarkoituksenmukaista puuttua uudestaan alueeseen, jolla se oli jo ollut aloitteellinen esimerkiksi laatimalla niin sanotun vihreän kirjan, suuntaviivat sekä antamalla päätöksen GD Net. Koska nämä aloitteet ja kannanotot mainittiin vain tätä taustaa vasten, niitä ei voida pitää kantelun itsenäisinä hylkäysperusteina.

54 Näin ollen ensimmäinen valitusperuste on hylättävä.

Toinen valitusperuste

55 Toisessa valitusperusteessaan valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että komissio saattoi perustella riidanalaisen päätöksen viittauksella toiseen päätökseen.

56 Valittajien mielestä jokaisen tuomioistuinpäätöksen tai hallinnollisen päätöksen on oltava itsessään riittävä, koska tällaisen päätöksen tekijän on tehtävä ratkaisunsa kunkin tapauksen yksittäisten asianhaarojen perusteella.

57 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 20 kohdassa, hallinnollisen päätöksen perusteluissa voidaan viitata muihin päätöksiin ja erityisesti vedota aiempaan päätökseen, varsinkin jos se on läheisesti asiaan liittyvä.

58 Niinpä on katsottava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä hyväksyessään sen, että komissio riidanalaisessa päätöksessään viittasi päätökseen GD Net todetessaan, että tämän päätöksen johdosta ilmoitetuista menettelytavoista oli luovuttu, ja kun otetaan huomioon, että tämä päätös sitoi oikeudellisesti Ranskan postia, joka keskittymäjärjestelyn vaikutuksesta vetäytyi kansainvälisten pikakuriiripalvelujen markkinoilta.

59 Näin ollen toinen valitusperuste on hylättävä.

Kolmas valitusperuste

60 Kolmannessa ja edelliseen valitusperusteeseen nähden toissijaisessa valitusperusteessaan — siltä varalta että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei katsottaisi tehneen oikeudellista virhettä sen hyväksyessä komission tavan perustella riidanalainen päätös viittauksella päätökseen GD Net — valittajat vaativat valituksenalaisen tuomion kumoamista perustelujen ristiriitaisuuden vuoksi.

61 Valittajat toteavat, että valituksenalaisen tuomion 32 ja 67 kohdasta ilmenee, että päätöksessä GD Net on kaikki perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomista koskevassa kantelussa mainitut seikat ja rikkomiset arvioitu niin tosiasioiden kuin oikeudellistenkin näkökohtien osalta. Riidanalaisessa päätöksessä viitataan päätöksen GD Net perusteluihin, joten valituksenalaisen tuomion perusteluissa on ristiriitaisuus, koska toisaalla valituksenalaisessa tuomiossa todetaan, ettei riidanalaisessa päätöksessä ole luokiteltu niitä menettelytapoja, joita perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella tehty kantelu koskee.

62 Tältä osin on riittävää huomata se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut ainoastaan sen, että riidanalaisessa päätöksessä komissio oli hylännyt kantelun riittävän yhteisön edun puuttumisen vuoksi ja että näin ollen sillä ei ollut velvollisuutta luokitella kantelussa mainittuja menettelytapoja perustamissopimuksen 86 artiklan kannalta. Lisäksi, kuten tämän tuomion 58 kohdasta ilmenee, päätökseen GD Net tehdyn viittauksen merkitys on rajallinen, koska vaikka väitetyksi tapahtuneisiin menettelytapoihin olisi todellakin aiemmin syyllistytty, niistä

oli kuitenkin luovuttu tämän päätöksen johdosta, ja koska se ei toisaalta koskenut näiden menettelytapojen luokittelua, jonka komissio oli tehnyt perustamissopimuksen 86 artiklan osalta päätöksessä GD Net.

63 Näin ollen valituksenalainen tuomio ei ole millään tavoin ristiriitainen, joten kolmas valitusperuste on hylättävä.

Neljäs valitusperuste

64 Neljännessä valitusperusteessaan valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimiin sen tarkistamiseksi, oliko komission mahdollista perustellusti todeta se, että Ranskan postin ja sen tytäryhtiön välillä ei ollut ristiinsubventiota.

65 Valittajat vetoavat erityisesti siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ottanut huomioon eräitä niitä valittajien sen tietoon saattamia seikoja, joista ilmenee subventioiden jatkuminen vuoden 1991 jälkeen; näitä seikkoja ovat esimerkiksi sisäisen laskentatoimen puuttuminen Ranskan postista, tämän liikemerkkiä vastaavan kuvan käyttö SFMI:n toimesta ja eräs liiketaloudellinen selvitys, jonka Ranskan hallitus toimitti yhteisöjen tuomioistuimelle asiassa C-39/94, SFEI ym., jossa annettiin tuomio 11.7.1996 (Kok. 1996, s. I-3547).

66 Tältä osin on riittävää huomata, että se, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut sille esitettyä näyttöä, ei ole sellainen oikeudellinen kysymys, jonka yhteisöjen tuomioistuin valituksen perusteella tutkii, paitsi jos ensimmäisen

oikeusasteen tuomioistuimelle esitetty selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla tai jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määrittämän tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi oikeudenkäyntiasiakirjoista (asia C-53/92 P, Hilti v. komissio, tuomio 2.3.1994, Kok. 1994, s. I-667, 42 kohta; asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-1981, 48 ja 49 kohta sekä yhdistetyt asiat C-241/91 P ja C-242/91 P, RTE ja ITP v. komissio, tuomio 6.4.1995, Kok. 1995, s. I-743, 67 kohta; ks. myös asia C-19/95 P, San Marco v. komissio, määräys 17.9.1996, Kok. 1996, s. I-4435, 39 kohta); näihin poikkeuksiin valittajat eivät ole vedonneet.

67 Näin ollen neljäs valitusperuste on jätettävä tutkimatta.

Viides valitusperuste

68 Viidennen valitusperusteen ensimmäisessä osassa valittajat vetoavat siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomionsa 68 kohdassa esittämää päätelmää — jonka mukaan komissio saattoi perustellusti todeta kilpailusääntöjen rikkomisesta luovutun päätöksen GD Net tekemisen jälkeen — ei ole voitu lainmukaisesti tehdä käytettävissä olleiden oikeudenkäyntiasiakirjojen perusteella.

69 Valittajien mukaan tämä päätelmä on ristiriidassa päätöksen GD Net kanssa, koska tämän päätöksen mukaan kyseisten yritysten sitoumukset tulivat voimaan vasta 18.3.1995. Näin ollen komissio ei vuonna 1994 ole voinut nojautua näihin sitoumuksiin sen osoittamiseksi, että kantelussa mainituista menettelytavoista oli luovuttu.

70 Valituksenalaisen tuomion 72 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että siitä riippumatta, sovelletaanko näitä sitoumuksia,

"ilmoitettuun keskittymäjärjestelyyn osallisia velvoittavat heidän sopimuksensa määräykset kuten lauseke, jonka mukaan kaikki alihankintapalvelut toimitetaan vastikkeellisesti ja tavanomaisin liiketaloudellisin edellytyksin; lisäksi päätöksestä GD Net ilmenee, ettei postihallintoyksiköillä ollut taloudellista perustetta suosia yhteisesti omistettua yhtiötä ristiinsubventoinnilla; kantajat eivät ole kirjelmissään kyseenalaistaneet tätä arviota, joka sisältyy päätökseen GD Net, jota ei ole riitautettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Todellisuudessa sitoumukset ovat postihallintoyksiköiden vastattavaksi annettu lisätoimenpide, jolla ne velvoitetaan myöntämään samoin edellytyksin vastaavia palveluja muille kansainvälisten kuriiripalvelujen tarjoajille, niin kauan kuin ne eivät voi osoittaa, ettei ristiinsubventointia tapahdu".

71 Koska komissio ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ovat katsoneet, että riippumatta päätökseen GD Net perustuvista sitoumuksista tästä päätöksestä seurasi, että riidanalaisista menettelytavoista luovuttiin, joten viidennen valitusperusteen ensimmäinen osa liittyy joka tapauksessa valituksenalaisen tuomion perustelujen sellaiseen kohtaan, joka ei ole ratkaiseva, joten valitusperusteen tällä osalla ei ole merkitystä. Näin ollen ei ole syytä tutkia sitä, onko tämä valittajien väittämällä tavalla oikeuskysymys vai kuuluuko se päinvastoin näytön arviointiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, jolloin se olisi jätettävä tutkimatta.

72 Näin ollen viidennen valitusperusteen ensimmäistä osaa ei voida hyväksyä.

73 Viidennen valitusperusteen toisessa osassa valittajat arvostelevat valituksenalaisen tuomion 71 kohdassa esitettyä toteamusta, jonka mukaan komission heinäkuussa 1996 tekemä päätös käynnistää perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen

menettely niistä avustuksista, joita Ranskan väitettiin myöntäneen edellä mainitulle SFMI-Chronopost-yhtiölle, "ei todista sitä, että tehdessään päätöksen komissiolla olisi ollut riittävästi tietoa, jotta perustamissopimuksen 86 artiklan mukaisen tutkinnan aloittaminen olisi ollut perusteltua päätöksen GD Net jälkeiseltä ajalta".

74 Tältä osin on riittävää todeta, että viidennen valitusperusteen toisessa osassa viitataan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esitetyn näytön ja siten tosiasioiden arviointiin, joten sitä ei voida tutkia valituksen yhteydessä.

75 Näin ollen viidennen valitusperusteen toinen osa on jätettävä tutkimatta.

Kuudes ja kahdeksas valitusperuste

76 Kuudennessa valitusperusteessaan valittajat vetoavat siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen arvioidessaan yhteisön etua. Edellä mainitun Automec II -tuomion 86 kohdassa käytetystä sanasta "erityisesti" seuraa niiden mukaan, että komission on arvioitava yhteisön etua ainakin tässä kohdassa lueteltujen seikkojen perusteella; näitä seikkoja voidaan ainoastaan täydentää tilanteen mukaan muilla juuri käsiteltävään asiaan liittyvillä seikoilla. Muussa tapauksessa yhteisön edun käsite muuttuisi epämääräisyydeksi, jonka komissio itse tapauskohtaisesti määrittelee.

77 Valittajat korostavat, että Automec II -tuomion 86 kohdassa esitettyä muotoilua on sittemmin käytetty sellaisenaan kaikissa niissä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen myöhemmissä tuomioissa, jotka koskevat yhteisön edun arviointia (asia T-114/92, BEMIM v. komissio, tuomio 24.1.1995, Kok. 1995, s. II-147, 80 kohta ja asia T-5/93, Tremblay ym. v. komissio, tuomio 24.1.1995, Kok. 1995, s. II-185, 62 kohta).

78 Kahdeksannessa valitusperusteessaan valittajat vetoavat siihen, että oikeusvarmuuden, luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteita on loukattu, kun valituksenalaisen tuomion 46 kohdassa katsottiin, ettei komissiolla olisi velvollisuutta käyttää yhteisön oikeuden oikeuskäytännössä määriteltyjä perusteita arvioidessaan, vaatiko yhteisön etu kantelun tutkimisen jatkamista.

79 Koska kanteluun liittyvän yhteisön edun arviointi perustuu kunkin yksittäisen asian olosuhteisiin, ei ole syytä rajoittaa niiden arviointiperusteiden lukumäärää, joita komissio voi käyttää, eikä toisaalta ole myöskään syytä edellyttää komissiolta sitä, että se nimenomaisesti käyttäisi tiettyjä arviointiperusteita.

80 Kilpailuoikeuden kaltaisella alueella ne tosiseikat ja oikeussäännöt, jotka määrittävät yksittäistä asiaa, voivat vaihdella huomattavastikin tapauksesta riippuen, joten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi soveltaa uusia arviointiperusteita.

81 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 59 ja 93 kohdassa, valittajien esittämien valitusperusteiden hyväksyminen tarkoittaisi oikeuskäytännön jähmettämistä.

82 Näin ollen kuudes ja kahdeksas valitusperuste on hylättävä.

Seitsemäs valitusperuste

83 Seitsemännessä valitusperusteessaan valittajat vetoavat siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsitys komission asemasta perustamissopimuksen 86 artiklan noudattamisen valvonnassa on väärä. Valituksenalaisen tuomion 56—58 kohdassa väitetystä poiketen kilpailua vääristävien menettelytapojen lopettaminen ei riitä kilpailuoikeudellisesti hyväksyttävän tilanteen palauttamiseksi ennalleen, koska näistä menettelytavoista aiheutunutta rakenteellista epätasapainoa ei oikaista. Tällaisessa tapauksessa tilanteeseen puuttuminen on osa sitä komission tehtävää, joka liittyy vääristymättömien kilpailuolosuhteiden luomiseen ja ylläpitämiseen yhteismarkkinoilla.

84 Valittajat lisäävät vielä, että Ranskan postin ristiinsubventio tytäryhtiönsä SFMI-Chronopostin hyväksi teki tälle mahdolliseksi päästä kansainvälisten pikakuriiripalvelujen markkinoille ja tulla niillä vain kahdessa vuodessa markkinajohtajaksi. Vaikka oletettaisiin, että tästä ristiinsubventiosta on luovuttu, se on muuttanut ja välttämättä edelleenkin vääristää kilpailuolosuhteita.

85 Valittajat toteavat, että kyseisten rikkomisten toteaminen olisi antanut komissiolle mahdollisuuden määrätä riidanalaisessa päätöksessä myös kaikista sellaisista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen kilpailutilanteen tervehdyttämiseksi.

86 Aluksi on syytä todeta, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission on huolellisesti tutkittava kaikki ne tosiasiaperusteet ja oikeusperusteet, jotka kantelijat saattavat sen tietoon (asia 210/81, Demo-Studio Schmidt v. komissio, tuomio 11.10.1983, Kok. 1983, s. 3045, 19 kohta; asia 298/83, CICCE v. komissio, tuomio 28.3.1985, Kok. 1985, s. 1105, 18 kohta ja yhdistetyt asiat 142/84 ja 156/84, BAT ja Reynolds v. komissio, tuomio 17.11.1987, Kok. 1987, s. 4487, 20 kohta). Lisäksi kantelijoilla on oikeus saada komissiolta sellainen kanteluaan koskeva päätös, josta taas on mahdollista nostaa kanne (asia C-282/95 P, Guérin automobiles v. komissio, tuomio 18.3.1997, Kok. 1997, s. I-1503, 36 kohta).

87 Kuitenkaan perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan täytäntöönpanosta 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun ensimmäisen täytäntöönpanoasetuksen N:o 17 (EYVL 1962, 13, s. 204) 3 artiklassa ei anneta tämän artiklan perusteella kantelun tehneelle henkilölle oikeutta vaatia komissiolta lopullista päätöstä siitä, onko kyseisiä kilpailusääntöjä rikottu vai ei (asia 125/78, Gema v. komissio, tuomio 18.10.1979, Kok. 1979, s. 3173, 17 ja 18 kohta).

88 EY:n perustamissopimuksen 89 artiklan 1 kohdassa komissiolle annetaan tehtäväksi valvoa perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklassa vahvistettujen periaatteiden soveltamista, ja sen edellytetään määrittelevän ja panevan täytäntöön yhteisön kilpailupolitiikan suuntaviivat (asia C-234/89, Delimitis, tuomio 28.2.1991, Kok. 1991, s. I-935, 44 kohta). Tämän tehtävän täyttämiseksi komissiolla on oikeus asettaa saamansa kantelut tärkeysjärjestykseen.

89 Komissiolle tältä osin kuuluva harkintavalta ei kuitenkaan ole rajaton.

90 Komissiota sitoo ensinnäkin perusteluvelvollisuus sen kieltäytyessä jatkamasta kantelun käsittelyä.

91 Perustelujen on oltava riittävän täsmälliset ja yksityiskohtaiset, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on mahdollista tehokkaasti valvoa tapaa, jolla komissio on käyttänyt harkintavaltaansa määritellessään asioiden tärkeysjärjestystä (asia C-19/93 P, Rendo ym. v. komissio, tuomio 19.10.1995, Kok. 1995, s. I-3319, 27 kohta), joten komission on esitettävä päätöksen tosiasiaperusteet sekä ne oikeudelliset pohdinnat, joiden nojalla komissio on tehnyt kyseisen päätöksen (em. asia BAT ja Reynolds v. komissio, tuomion 72 kohta sekä yhdistetyt asiat 43/82 ja 63/82, VBVB ja VBBB v. komissio, tuomio 17.1.1984, Kok. 1984, s. 19, 22 kohta).

92 Toisaalta komissio ei sille tehtyjä kanteluja tärkeysjärjestykseen asettaessaan voi ennalta rajata käsittelynsä ulkopuolelle tilanteita, jotka sisältyvät sille perustamissopimuksessa osoitettuun tehtävään.

93 Tältä osin komission on arvioitava kussakin tapauksessa sitä, kuinka vakavia väitteet kilpailuolosuhteiden loukkaamisesta ovat ja kuinka pysyviä niiden vaikutukset ovat. Tästä velvollisuudesta seuraa erityisesti, että sen on otettava huomioon kantelussa esitettyjen rikkomisten kesto ja merkitys sekä niiden vaikutus yhteisössä vallitsevaan kilpailutilanteeseen.

94 Jos kilpailua vääristävät vaikutukset säilyvät senkin jälkeen, kun niihin syynä olleista menettelytavoista on luovuttu, komissiolla siis säilyy perustamissopimuksen 2 artiklan, 3 artiklan g alakohdan ja 86 artiklan perusteella toimivalta puuttua tilanteeseen näiden vaikutusten poistamiseksi (ks. vastaavasti asia 6/72, Europemballage ja Continental Can v. komissio, tuomio 21.2.1973, Kok. 1973, s. 215, 24 ja 25 kohta; Kok. Ep. II, s. 89).

95 Komissio ei siten voi nojautua yksin siihen seikkaan, että väitetysti perustamissopimuksen vastaisista menettelytavoista on luovuttu, kun se päättää lopettaa yhteisön edun puuttumisen vuoksi tällaisia menettelytapoja koskevan kantelun käsittelyn, vaan sen on ensin tarkistettava, että kilpailua vääristävät vaikutukset eivät jatku ja että väitettyjen loukkausten vakavuus kilpailuolosuhteille tai näiden loukkausten vaikutusten jatkuminen eivät mahdollisesti ole sellaisia seikkoja, joiden vuoksi kanteluun liittyisi yhteisön etu.

96 Edellä esitetyillä perusteilla on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsitys komission tehtävästä kilpailuoikeuden alalla oli virheellinen, kun se katsoi — varmistumatta siitä, että oli selvitetty, etteivät kilpailua vääristävät vaikutukset jatkuneet ja että tämän vuoksi kanteluun ei liittynyt yhteisön etua — että tapahtuneen kilpailusääntöjen rikkomisen toteamista koskevan kantelun tutkinta ei

vastannut enää komissiolle perustamissopimuksessa osoitettua tehtävää, vaan että kantelun tarkoituksena oli lähinnä helpottaa valittajia osoittamaan kansallisissa tuomioistuimissa tuottamuksen olemassaolo vahingonkorvausten saamiseksi.

97 Näin ollen seitsemäs valitusperuste on hyväksyttävä.

Yhdeksäs valitusperuste

98 Yhdeksännessä valitusperusteessaan valittajat arvostelevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että tämä on valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa tulkinnut liian suppeasti toisiaan vastaavien tilanteiden käsitettä perustellessaan sen kanneperusteen hylkäämistä, jonka mukaan komissio olisi loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, mikä olisi ilmennyt siinä, että komission asenne erosi muissa asioissa omaksutuista kannoista.

99 Tältä osin on riittävää todeta, että valittajat eivät ole pystyneet osoittamaan sellaista asiaa, jossa komissio aiemmasta päätöksestä huolimatta olisi aloittanut perustamissopimuksen 86 artiklaa koskevan tutkinnan niistä menettelyistä, joita se piti päättyneinä. Näin ollen ei voida katsoa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tehnyt virheen arvioidessaan tilanteiden vastaavuutta ja katsoessaan kantajien jättäneen näyttämättä, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta olisi loukattu.

100 Näin ollen yhdeksäs valitusperuste on hylättävä.

Kymmenes valitusperuste

101 Kymmenennessä valitusperusteessaan valittajat vetoavat siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut hyvän hallinnon periaatetta katsoessaan valituksenalaisen tuomion 100 kohdassa, että tätä periaatetta ei loukattu, kun komissio jätti perehtymättä erääseen kantelijan antamaan asiantuntijakertomukseen, jossa osoitettiin kantelussa mainittujen menettelytapojen soveltaminen päätöksen GD Net tekemistä edeltäneenä aikana.

102 Koska kertomus koski ainoastaan aikaa, joka edelsi kantelussa mainituista menettelytavoista luopumista, kyseinen kertomus oli vailla merkitystä arvioitaessa tutkinnan jatkamisen tarkoituksenmukaisuutta. Tämän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti voinut päätyä siihen, että komissiolla ei ollut velvollisuutta käyttää kertomusta.

103 Näin ollen kymmenes valitusperuste on hylättävä.

Yhdestoista valitusperuste

104 Yhdennessätoista valitusperusteessaan valittajat arvostelevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että tämä ei ole ottanut kantaa yhteen valittajien keskeisistä väitteistä, jonka mukaan ne syyt, joilla kantelu ensimmäisen kerran hylättiin 10.3.1992 laaditulla kirjeellä, erosivat niistä syistä, joilla se lopullisesti hylättiin riidanalaisessa päätöksessä.

105 Tältä osin on todettava, kuten julkisasiamies on osoittanut ratkaisuehdotuksensa 29 kohdassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on maininnut tämän perusteen valituksenalaisen tuomion 22 kohdassa ja hylännyt sen tämän tuomion 35 kohdassa.

106 Näin ollen yhdestoista valitusperuste on hylättävä.

Kahdestoista valitusperuste

107 Kahdennessatoista valitusperusteessaan valittajat arvostelevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin siitä, että tämä on ratkaissut harkintavallan väärinkäyttöä koskevan perusteen tutkimatta kaikkea sitä, mihin nämä olivat vedonneet.

108 Siten valituksenalaisen tuomion 117 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että Sir Leon Brittanin kirje komission puheenjohtajalle ei ollut riittävä osoitus harkintavallan väärinkäytöstä, koska sitä ei ollut liitetty oikeudenkäyntiasiakirjoihin ja koska sen olemassaolosta ei edes ollut varmuutta.

109 Koska silloiset kantajat olivat nimenomaisesti vaatineet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta määräämään kyseinen kirje esitettäväksi, tämä oli niiden mukaan tehnyt oikeudellisen virheen soveltaessaan harkintavallan väärinkäytön käsitettä, kun se katsoi, että kyseinen kirje ei ollut riittävä osoitus asiasta, vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ollut huolehtinut mahdollisuuksistaan perehtyä tähän kirjeeseen.

110 On syytä huomata, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voinut hylätä kantajien vaatimusta määrätä riita-asian ratkaisemisen kannalta ilmeisestikin mer-

kityksellinen kirje esitettäväksi sillä perusteella, että tätä asiakirjaa ei ollut liitetty asiakirjoihin ja että sen olemassaolosta ei ollut varmuutta.

111 On näet todettava, että valituksenalaisen tuomion 113 kohdasta ilmenee, että kantajat olivat nimenneet esitettäväksi edellyttämänsä kirjeen laatijan ja vastaanottajan sekä ilmoittaneet sen päiväyksen. Näistä seikoista tietoisena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei olisi saanut tyytyä vain hylkäämään asianosaisten väitteet riittämättömästi toteen näytettyinä, kun sen vallassa olisi ollut — hyväksymällä kantajien vaatimus asiakirjojen esittämisestä — poistaa se mahdollinen epävarmuus, joka saattoi olla näiden väitteiden pitävyydestä; vaihtoehtoisesti olisi pitänyt selvittää ne syyt, joiden vuoksi tällainen asiakirja ei voinut missään tapauksessa ja sisällöstään riippumatta olla riita-asian ratkaisemisen kannalta merkityksellinen.

112 Näin ollen kahdestoista valitusperuste on hyväksyttävä.

113 Edellä esitetyn perusteella on siten syytä hyväksyä seitsemäs ja kahdestoista valitusperuste sekä näin ollen kumota valituksenalainen tuomio.

Asian palauttaminen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen

114 EY:n tuomioistuimen perussäännön 54 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, yhteisön tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen. Tällöin se voi joko ratkaista asian lopullisesti itse, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa sen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Koska asia ei ole ratkaisukelpoinen, se on palautettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-77/95, SFEI ym. vastaan komissio, 15.1.1997 antama tuomio kumotaan.

2) Asia palautetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen.

3) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Puissochet Moitinho de Almeida Gulmann

Edward Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 4 päivänä maaliskuuta 1999.

R. Grass J.-P. Puissochet

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja